

**Актуализация на данните за растенията гостоприемници на
Xylella spp. – систематично търсене на литература до
31 декември 2021 г.**

След искане на Европейската комисия, Европейският орган по безопасност на храните (EFSA) е създал база данни за растенията гостоприемници на *Xylella spp.*, която редовно трябва да бъде актуализирана.

Обхватът на тази програма вече е за периода 2021–2026 г., поради което EFSA е приканена да публикува актуализация на базата данни два пъти годишно.

Целта на базата данни е да предостави информация и научна подкрепа на оценители и управляващи риска и изследователи, занимаващи се с *Xylella spp.*

Данните са извлечени от 29 избрани публикации, при което са идентифицирани 11 нови растения гостоприемници, от тях за 6 се съобщава, че са естествено заразени от *X. fastidiosa* subsp. *multiplex* в ЕС (Франция, Италия и Португалия), а 5 са изкуствено заразени от различни подвидове на *X. fastidiosa* (*multiplex*, *pauca*, *fastidiosa* и *sandyi*).

Не бяха извлечени допълнителни данни за *X. taiwanensis*, който до момента все още се съобщава само при *Pyrus pyrifolia*.

Добавена е нова информация за толерантния/резистентния отговор на растителните видове към инфекция с *X. fastidiosa* (72 растителни вида с общ брой от 708 записа).

Най-проучените родове за резистентност са лоза (*Vitis*), цитрус (*Citrus*) и слива (*Prunus*), съответно с 417, 175 и 58 записа. В род лоза най-много записи има за видовете *Vitis arizonica* – 104, *Vitis rotundifolia* – 58 и *Vitis vinifera* – 25, а за род слива при видовете *Prunus salicina* – 14, *Prunus dulcis* – 8 и *Prunus persica* – 7.

Нова информация за толерантни и резистентни отговори беше предоставена по отношение на род *Olea*, при който са регистрирани нови 5 записа, с които общият брой на записите става 30.

Броят на растенията, които могат да бъдат инфектирани от *Xylella spp.* се повишава, като от 407 става 412, принадлежащи към 190 рода и 68 семейства (растителни видове, идентифицирани чрез най-малко два метода на откриване – ELISA, PCR, секвениране, изолация на чиста култура и др.).

След добавянето на новооткритите гостоприемници на *Xylella spp.*, към този момент, списъкът включва 664 растителни вида, 299 рода и 88 семейства, ако се разглеждат независимо от използвания метод за откриване.

Новите гостоприемници включват следните растения:

японски кисел трън (*Berberis thunbergii*), калоцефалия (*Calocephalus brownii*), обикновен повет (*Clematis vitalba*), газания (*Gazania rigens*), *Jacobaea maritima*, род *Scabiosa sp.*, азорски жасмин (*Jasminum azoricum*), ябълка (*Malus domestica*), круша (*Pyrus communis*), зимен дъб (*Quercus petraea*), бяла върба (*Salix alba*).

Допълнителна актуализация на базата данни на EFSA за растенията гостоприемници на *Xylella spp.* е планирана за края на 2022 г., с цел предоставяне на полезна информация и научна подкрепа на оценителите и управляващите риска, както и за изследователи, занимаващи се с *Xylella spp.*

Източници:

Update of the *Xylella spp.* host plant database – systematic literature search up to 31 December 2021, EFSA Journal 2022;20(6):7356 – <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/7356>

Други научни становища и актуална информация в областта на здравето на растенията, както и оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига: <http://corhv.government.bg/>

Изготвил:

Николай Спасов, главен експерт

Дирекция „Оценка на риска по хранителната верига“, ЦОРХВ

04.08.2022 г.